

Komission delegoidun asetuksen ja sen liitteenä olevan OECD:n vientiluottojärjestelyn hyväksyminen

Kokous
Vientiluottotyöryhmä

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Julkisesti tuettuja vientiluottoja koskeva OECD:n vientiluottojärjestely on EU:n, Yhdysvaltojen, Kanadan, Japanin, Korean, Norjan, Sveitsin, Australian, Uuden-Seelannin, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Turkin välinen herrasmiehsopimus, jonka tavoite on luoda kehys julkisesti tuettujen vientiluottojen asianmukaiselle käytölle. Vientiluottojärjestelyä muutetaan säännöllisesti kansainvälisten rahoitustekniikoiden kehityksen perusteella ja aika ajoin muutokset tuodaan komission delegoidulla asetuksella sitovaksi osaksi EU-lainsäädäntöä.

Komission delegoidun asetuksen sisältämiä muutoksia on käsitelty useassa Euroopan neuvoston alaisessa vientiluottotyöryhmän kokouksessa ja OECD:n puitteissa vuodesta 2017 lähtien. Asiaa koskeva komission delegoitu asetukset on viimeiseksi ollut käsittelemässä Euroopan neuvoston alaisessa vientiluottotyöryhmän kokouksessa 18.7.2022 ja teknisessä asiantuntijakokouksessa 19.7.2022.

Suomen kanta

Kanta

Komission antamalla delegoidulla asetuksella saatetaan osaksi EU:n lainsäädäntöä OECD:n vientiluottojärjestelyä koskeva sopimus sellaisena, kuin se on tammikuussa 2022. Suomi on Euroopan unionin jäsenmaana ollut tiiviisti mukana neuvottelemassa muutoksista Euroopan neuvoston vientiluottotyöryhmässä ja OECD:n Participants-työryhmässä.

Suomi on kannattanut kieltoa rahoittaa alhaisimpaan hiilenpoltteknologiaan kuuluvia hiilivoimaloita. Suomen kannat on esitetty eduskunnalle osoitetussa perusmuistoissa (TEM2021-00391, 21.6.2021). Suomi on myös kannattanut vientiluottoehtojen viitekorkeiden, eli minimikorkosäännösten uudistusta. Suomen kannat on esitetty eduskunnalle osoitetussa perusmuistoissa (TEM2019-00613, 15.11.2019).

Delegoitu asetus sisältää myös teknisluonteiset muutokset koskien Turkin ja Yhdistyneen kuningaskunnan liittymistä OECD vientiluottojärjestelyn jäseniksi, joita Suomi on kannattanut lokakuussa 2018 ja toukokuussa 2021. Lisäksi Suomi on vuonna 2020 kannattanut paikalliskustannuksia koskevien määräysten muuttamista siten, että mahdollistetaan paikalliskustannusten tuen lisääminen.

Taustaa

Suomen julkisesti tuettu vienninrahoitusjärjestelmä perustuu OECD:n vientiluottojärjestelyyn, jossa määrätään julkisesti tuettujen vientiluottojen ja vientitakuiden vähimmäisehdoista. Suomessa julkisesti tuettu vienninrahoitus koskee Finnvera Oyj:n myöntämiä vientitakuita ja Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämiä vienti- ja alusluottoja.

Julkisesti tuettuja vientiluottoja koskeva OECD:n vientiluottojärjestely on EU:n, Yhdysvaltojen, Kanadan, Japanin, Korean, Norjan, Sveitsin, Australian, Uuden-Seelannin, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Turkin välinen herrasmiehsopimus, jonka tavoite on luoda kehys julkisesti tuettujen vientiluottojen asianmukaiselle käytölle. Vientiluottojärjestelyn avulla pyritään edistämään julkisen tuen tasapuolisia toimintaedellytyksiä tukemalla viejien välistä kilpailua siten, että kilpailu perustuisi tavaroiden ja palveluiden laatuun ja hintaan eikä edullisiin, julkisesti tuettuihin rahoitusehtoihin.

Vientiluottojärjestelyä muutetaan säännöllisesti kansainvälisten rahoitustekniikoiden kehityksen perusteella ja sikäli kuin on tarvetta kehittää erityissääntöjä tiettyjen teollisuudenalojen vienninrahoitusta varten. Kysymys on siis julkisen vientiluottorahoitusjärjestelmän jatkuvasta kehitysprosessista.

Pääasiallinen sisältö

Asetuksen liitteenä tällä hetkellä oleva OECD:n vientiluottojärjestelyn teksti on helmikuulta 2017. Vientiluottojärjestelyyn on sittemmin hyväksytty muutoksia, joista osa on huomattavia, minkä vuoksi komissio on katsonut ajankohdan olevan hyvä saattaa kyseiset muutokset osaksi EU-lainsäädäntöä korvaamalla asetuksen (EU) N:o 1233/2011 liitteen II uudella liitteellä. Komission delegoidulla asetuksella saatetaan OECD:n vientiluottojärjestely osaksi unionin lainsäädäntöä sellaisena kuin se on julkaistu 10.1.2022.

Järjestelyn ja siihen liittyvän alakohtaisen sopimuksen osallistujien helmikuusta 2017 tammikuuhun 2022 hyväksymät tärkeimmät muutokset ovat seuraavat: osallistujien luettelon päivittäminen Turkin ja Yhdistyneen kuningaskunnan lisäämiseksi vientiluottojärjestelyn jäseniksi, kaupallisten viitekorkojen uudelleentarkastelu, paikalliskustannuksia koskevien määräysten muuttaminen siten, että mahdollistetaan paikalliskustannusten tuen lisääminen, sekä vientiluottojen tai sidotun avun kieltäminen hiilipohjaisille voimalaitoksille, jotka eivät hyödynnä päästövähennystekniikoita. Viimeksi mainittu johti hiilipohjaisten sähköntuotantohankkeiden vientiluottoja koskevan alakohtaisen sopimuksen poistamiseen sen jälkeen, kun kiello sisällytettiin järjestelyyn. Järjestelyn ja sen alakohtaisten sopimusten moniin osiin on myös tehty useita muita muutoksia, joissa otetaan huomioon esimerkiksi tekniset näkökohdat – kuten rahoituksen viitearvojen muutokset – tai osallistujien sopimat uudelleentarkastelu- ja raukeamislausekkeiden laajennukset.

Vientiluottojärjestelyyn tehdyillä muutoksilla ei ole vaikutusta lainsäädäntöön. Muutokset sen sijaan vaikuttavat niihin ehtoihin, jotka Finnvera Oyj:n ja Suomen Vientiluotto Oy:n tulee ottaa huomioon vienninrahoitusta koskevassa päätöksenteossään.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

OECD:n vientiluottojärjestely on saatettu EU:n jäsenmaita sitovaksi lainsäädännöksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1233/2011. OECD:n vientiluottojärjestelyn teksti sisältyy kyseisen asetuksen liitteeseen II. Asetuksen (EU) N:o 1233/2011 2 artiklan nojalla komission on hyväksyttävä delegoituja säädöksiä kyseisen asetuksen liitteen II muuttamiseksi, kun vientiluottojärjestelyn osallistujat ovat sopineet OECD:n vientiluottojärjestelyn muuttamisesta.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Komission Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1233/2011 artiklan 2 nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

Kansallinen valmistelu

Suomessa asiaa on käsitelty työ- ja elinkeinoministeriön johtamassa työryhmässä, jossa jäseninä ovat Finnvera Oyj:n, ulkoministeriön, valtiovarainministeriön ja ympäristöministeriön edustajat.

Eduskuntakäsittely

Asiasta annetaan E-kirje eduskunnalle.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ehdotus ei edellytä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Ehdotuksella ei ole suoria vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Päivitettyjen minimikorkosääntöjen voi kuitenkin arvioida edesauttavan julkisen vienninrahoitusjärjestelmän taloudellista kestävyyttä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asian julkisuutta ei ole rajattu.

Asiakirjat

C(2022) 6181 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Laatijat:

johtava asiantuntija Jari Kautto, työ- ja elinkeinoministeriö, puh. +358 295 047 314
hallitusneuvos Inkalotta Nuotio-Osazee, työ- ja elinkeinoministeriö, puh. +358 295 047 051
erityisasiantuntija Nathalie Dahl, työ- ja elinkeinoministeriö, puh. +358 295 047 232

VAHVA-tunnus
EU/607/2022

Liitteet

Viite